

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
«ПОЛТАВСЬКА ПОЛІТЕХНІКА ІМЕНІ ЮРІЯ КОНДРАТЮКА»

Навчально-науковий інститут архітектури, будівництва та землеустрою
Кафедра автомобільних доріг, геодезії та землеустрою

Затверджую
Проректор з науково-педагогічної
роботи

Богдан КОРОБКО
2025 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«ПРОСТОРОВИЙ РОЗВИТОК ТЕРИТОРІЙ»
(назва навчальної дисципліни)

Підготовки	<u>Магістр</u> (назва ступеня вищої освіти)
Освітньої програми	<u>«Бізнес-право»</u> (назва освітньої програми)
Спеціальності	<u>D 8« Право»</u> (код і назва спеціальності)

Полтава
2025 рік

Робоча програма навчальної дисципліни «Просторовий розвиток територій» для здобувачів вищої освіти спеціальності *D 8 «Право»* другого рівня вищої освіти.

Складена відповідно до освітньої програми магістра «Бізнес-право» 2025 р.

Розробник: Литвиненко Т.П., професор кафедри автомобільних доріг, геодезії та землеустрою, к.т.н.

Погоджено:

Гарант освітньої програми «БІЗНЕС-ПРАВО» (В. Ю.Оксінь)

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри автомобільних доріг, геодезії та землеустрою

Протокол від «19» серпня 2025 року № 1

Завідувач кафедри автомобільних доріг, геодезії та землеустрою

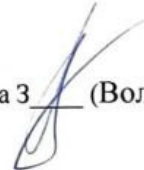
«19» серпня 2025 року

(Григорій. Шарий)

Схвалено навчально-методичною комісією
Навчально-наукового інституту архітектури, будівництва та землеустрою

Протокол від « » серпня 2025 року №

Голова навчально-методичної комісії ННІ АБ та З (Володимир КИРИЧЕНКО)

«29» серпня 2025 року

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, ступінь вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни	
		Форма здобуття освіти	
		денна	заочна
Кількість кредитів – 4	Галузь знань <i>D Бізнес, адміністрування та право</i>	Вибіркова	
Загальна кількість годин – 120			
Модулів – 1	<i>D 8 «Право»</i>	Рік підготовки:	
Змістових модулів – 2		1	1
		Семестр	
		2	2
		Лекції	
Індивідуальне завдання не передбачено	Ступінь вищої освіти <u>магістр</u>	20	10
		Практичні	
		20	10
		Лабораторні	
		–	–
		Самостійна робота	
		80	100
		Індивідуальна робота	
		Вид контролю:	
		диференційований залік	

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить:

для денної форми здобуття освіти

– 40/80

для заочної форми здобуття освіти

– 20/100

2. Мета навчальної дисципліни

Метою викладання навчальної дисципліни є набуття теоретичних знань та практичних навичок в питаннях просторового розвитку України та територіальних громад, використання нормативно-правової бази, документації з просторового планування для забезпечення сталого розвитку територіальної громади з додержанням принципу збалансованості державних, громадських та приватних інтересів та з урахуванням концепції інтегрованого розвитку їх території, зокрема зміцнення інституційної та економічної спроможності, покращення рівня життя їх мешканців, ефективного управління територіальним потенціалом та основ його правового забезпечення, забезпечуючи формування як загальних, так і фахових компетентностей ОП «Бізнес-право»: здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу; здатність проводити дослідження на відповідному рівні; здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел, здатність до адаптації та дії в новій ситуації; здатність генерувати нові ідеї; здатність приймати обґрунтовані рішення; здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності; здатність розробляти проекти та управляти ними; здатність обґрунтовувати та мотивувати правові рішення, давати розгорнуту юридичну аргументацію; здатність застосовувати міждисциплінарний підхід в оцінці правових явищ та правозастосовній діяльності.

3. Передумови для вивчення дисципліни

Передумовою вивчення навчальної дисципліни "Просторовий розвиток територій" є дисципліни: Методологія та організація наукових досліджень, Ділова іноземна мова, Професійні стандарти юридичної етики та комунікацій.

4. Очікувані результати навчання з дисципліни

У процесі вивчення дисципліни у студентів повинні сформуватися знання щодо основних планувальних та містобудівних задач, передбачених нормативними документами.

У результаті вивчення дисципліни здобувач вищої освіти повинен:

- оцінювати природу та характер суспільних процесів і явищ, і виявляти розуміння меж та механізмів їх правового регулювання;
- проводити збір , інтегрований аналіз та узагальнення матеріалів з різних джерел, включаючи наукову та професійну літературу, бази даних, цифрові, статистичні, тестові та інші, та перевіряти їх на достовірність, використовуючи сучасні методи дослідження;
- оцінювати достовірність інформації та надійність джерел, ефективно опрацьовувати та використовувати інформацію для проведення наукових досліджень та практичної діяльності;
- інтегрувати необхідні знання та розв'язувати складні задачі правозастосування в різних сферах професійної діяльності.

5. Критерії оцінювання результатів навчання

Критерієм успішного проходження здобувачем освіти підсумкового оцінювання може бути досягнення ним мінімальних порогових рівнів оцінок за кожним запланованим результатом вивчення навчальної дисципліни.

Мінімальний поріг рівень оцінки визначається за допомогою якісних критеріїв і трансформується в мінімальну позитивну оцінку числової (рейтингової) шкали.

Сума балів	Значення ЄКТС	Оцінка	Критерій оцінювання	Рівень компетентності
1	2	3	4	5
90-100	A	Відмінно	Здобувач демонструє повні й міцні знання навчального матеріалу в обсязі, що відповідає робочій програмі дисципліни, правильно й обґрунтовано приймає необхідні рішення в різних нестандартних ситуаціях. Власні пропозиції Здобувача в оцінках і вирішенні практичних задач підвищує його вміння використовувати знання,	Високий , що повністю забезпечує вимоги до знань, умінь і навичок, що викладені в робочій програмі дисципліни.
82-89	B	Добре	Здобувач демонструє гарні знання, добре володіє матеріалом, що відповідає робочій програмі дисципліни, робить на їх основі аналіз можливих ситуацій та вміє застосовувати теоретичні положення при вирішенні практичних задач, але допускає окремі неточності. Вміє самостійно виправляти допущені	Достатній , що забезпечує Здобувачу самостійне вирішення основних практичних задач.
74-81	C	Добре	Здобувач в загальному добре володіє матеріалом, знає основні положення матеріалу, що відповідають робочій програмі дисципліни, робить на їх основі аналіз можливих ситуацій та використовує для рішення характерних/типових практичних завдань на професійному рівні. Додаткові питання про можливість використання теоретичних положень	Достатній , Конкретний рівень, за вивченим матеріалом робочої програми дисципліни
64-73	D	Задовільно	Здобувач засвоїв основний теоретичний матеріал, передбачений робочою програмою дисципліни, та розуміє постанову стандартних практичних завдань, має пропозиції щодо напрямку їх вирішень. Розуміє основні положення, що є визначальними в курсі, може вирішувати подібні завдання тим, що розглядалися з викладачем, але допускає значну кількість неточностей і	Середній , що забезпечує достатньо надійний рівень відтворення основних положень дисципліни.

60-63	Е	Достатньо	Здобувач має певні знання матеріалу, передбаченого робочою програмою, володіє основними положеннями на рівні, який визначається як мінімально допустимий. Правила вирішення практичних завдань з використання м основних теоретичних положень пояснюються з труднощами. Виконання практичних завдань значно формалізовано: є відповідність алгоритму, але відсутнє глибоке	Середній, що є мінімально допустимим у всіх складових навчальної дисципліни
35-59	FX	Незадовільно з можливістю повторного складання заліку	Здобувач може відтворити окремі фрагменти з курсу. Незважаючи на те, що програму навчальної дисципліни Здобувач виконав, працював він пасивно, його відповіді під час практичних і лабораторних робіт в більшості є невірними, необґрунтованими. Цілісність розуміння матеріалу з	Низький, не забезпечує практичної реалізації задач, що формуються при вивченні дисципліни.
0-34	F	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	Здобувач повністю не виконав вимог робочої програми навчальної дисципліни. Його знання на підсумкових етапах навчання є фрагментарними. Здобувач не допущений до здачі екзамену/заліку.	Незадовільний, Здобувач не підготовлений до самостійного вирішення задач, які окреслює мета та завдання

6. Засоби діагностики результатів навчання

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання є:

поточний контроль

- усне опитування;
- виконання практичних робіт;

модульний контроль

- тести

підсумковий контроль

- диференційований залік

7. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНІ ОСНОВИ ПРОСТОРОВОГО ПЛАНУВАННЯ РОЗВИТКУ ТЕРИТОРІЙ

Тема 1. Загальні засади стратегічного планування розвитку територій в Україні

Стратегічні завдання розвитку території України. Національна система планування розвитку територій. Концепція регіонального розвитку. Генеральна схема планування території України.

Практичне заняття № 1

Тема 2. Концепції, теорія та історія просторового планування розвитку територій

Принципи стратегічного планування сталого територіального розвитку. Елементи стратегічного планування сталого територіального розвитку. Національний, регіональний, місцевий рівні просторового планування.

Практичне заняття № 2.

Тема 3. Особливості планування просторового розвитку територій в закордонних країнах. Історія, сучасний стан та перспективи розвитку.

Узгодженість із національними та загальноєвропейськими стратегічними документами. Поліцентризм і метрополізація – системні цілі просторового розвитку ЄС. Європейські підходи до управління розвитком регіону.

Практичне заняття № 3.

Тема 4. Законодавча та нормативно-правова база просторового планування в Україні.

Комплексна система правових норм і регуляторних документів, що забезпечують організацію та управління територіями на всіх рівнях — від національного до місцевого.

Практичне заняття № 4.

Тема 5. Соціально-економічні передумови містобудівного розвитку в Україні

Основні проблеми та передумови розвитку міст в Україні. Сучасний стан розвитку міст України та завдання його вдосконалення. Територіальний розвиток міст та їх основні планувальні форми.

Практичне заняття № 5.

Змістовий модуль 2. ПРОСТОРОВЕ ПЛАНУВАННЯ РОЗВИТКУ ТЕРИТОРІЙ ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАД

Тема 6. Територіальний аспект формування ТГ та їх просторовий розвиток.

Аналіз процесу децентралізації влади та добровільного створення з сіл, селищ та міст об'єднаних територіальних громад з метою забезпечення раціонального використання земельних ресурсів та управління ними. Проблеми в управлінні земельними ресурсами на території ТГ.

Практичне заняття № 6.

Тема 7. Сучасні тенденції, рекомендації та вдосконалення в просторовому плануванні розвитку територіальних громад

Інтегрований підхід до планування. Громадська участь та прозорість процесів. Діджиталізація процесів планування. Розвиток інфраструктури та транспортної доступності. Екологічна стійкість і захист природних ресурсів. Фінансова стійкість і інвестиційні механізми. Адаптивність та гнучкість планування. Підвищення якості урбаністичного дизайну.

Практичне заняття № 7.

Тема 8. Роль і значення просторового планування в успішному функціонуванні та розвитку територіальних громад

Комплексні плани, стратегії та проекти просторового розвитку території громади. Комплексний план просторового розвитку території громади – як одночасно містобудівна документація на місцевому рівні та документація із землеустрою. Цілісний (комплексний) просторовий розвиток населених пунктів як єдиної системи розселення і території за їх межами. Вишукувальна, містобудівна та землевпорядна частини Комплексного плану.

Практичне заняття № 8.

Тема 9. Дослідження та оцінка стану територіальної громади як основа планування її розвитку

Застосування геоінформаційних технологій (ГІС). Розроблення містобудівної документації в цифровій формі як набору профільних геопросторових даних. Атрибутивний (непросторовий) аналіз. Просторовий аналіз. Стратегічні цілі аналізу даних за допомогою ГІС. Приклад здійснення обох видів ГІС-аналізу при розробленні комплексного плану.

Практичне заняття № 9.

Тема 10. Залучення громади до процесів просторового планування розвитку територіальних громад

Комунікування процесу розроблення комплексних планів, інших видів містобудівної документації на місцевому рівні. Нова Лейпцизька Хартія 2020 року. Партисипація та співнотворення. Національна стратегія із створення безбар'єрного простору в Україні на період до 2030 року. Партисипаційний проектний план. Обговорення з громадою і погодження ескізу проектних рішень, спрямованих на досягнення індикаторів розвитку території.

Практичне заняття № 10.

8. Структура навчальної дисципліни

а) для денної форми здобуття освіти

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин					
	Усього	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7
Змістовий модуль 1. Теоретико-методологічні основи просторового планування розвитку територій						
Тема 1. Загальні засади стратегічного планування розвитку територій в Україні	12	2	2		-	8
Тема 2. Концепції, теорія та історія просторового планування розвитку територій.	12	2	2		-	8
Тема 3. Особливості планування просторового розвитку територій в закордонних країнах. Історія, сучасний стан та перспективи розвитку.	12	2	2		-	8
Тема 4. Законодавча та нормативно-правова база просторового планування в Україні.	12	2	2		-	8
Тема 5. Соціально-економічні передумови містобудівного розвитку в Україні	12	2	2		-	8
Разом за змістовим модулем 1	60	10	10		-	40
Змістовий модуль 2. Просторове планування розвитку території територіальних громад						
Тема 6. Територіальний аспект формування ТГ та їх просторовий розвиток.	12	2	2		-	8
Тема 7. Сучасні тенденції, рекомендації та	12	2	2		-	8

вдосконалення в просторовому плануванні розвитку територіальних громад						
Тема 8. Роль і значення просторового планування в успішному функціонуванні та розвитку територіальних громад	12	2	2		-	8
Тема 9. Дослідження та оцінка стану територіальної громади як основа планування її розвитку	12	2	2		-	8
Тема 10. Залучення громади до процесів просторового планування розвитку територіальних громад	12	2	2			8
Разом за змістовим модулем 2	60	10	10		-	40
Усього годин	120	20	20		-	80

б) для заочної форми здобуття освіти

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин					
	Усього	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7
Змістовий модуль 1. Теоретико-методологічні основи просторового планування розвитку територій						
Тема 1. Загальні засади стратегічного планування розвитку територій в Україні	12	2			-	10
Тема 2. Концепції, теорія та історія просторового планування розвитку територій.	12	1	1		-	10
Тема 3. Особливості планування просторового розвитку територій в закордонних країнах. Історія, сучасний стан та перспективи розвитку.	12	1	1		-	10
Тема 4. Законодавча та нормативно-правова база просторового планування в Україні.	12	1	1		-	10
Тема 5. Соціально-економічні передумови містобудівного розвитку в Україні	12	1	1		-	10
Разом за змістовим модулем 1	60	6	4		-	50
Змістовий модуль 2. Просторове планування розвитку території територіальних громад						
Тема 6. Територіальний аспект формування ТГ та їх просторовий розвиток.	12	1	1		-	10
Тема 7. Сучасні тенденції, рекомендації та вдосконалення в просторовому плануванні розвитку територіальних громад	12	1	1		-	10

Тема 8. Роль і значення просторового планування в успішному функціонуванні та розвитку територіальних громад	13	1	2		-	10
Тема 9. Дослідження та оцінка стану територіальної громади як основа планування її розвитку	11		1		-	10
Тема 10. Залучення громади до процесів просторового планування розвитку територіальних громад	12	1	1			10
Разом за змістовим модулем 2	60	4	6		-	50
Усього годин	120	10	10		-	100

9. Перелік питань для семінарських занять

Тема заняття та перелік питань	Кількість годин	
	для денної форми	для заочної форми
Семінарські заняття не передбачені*		

10. Перелік питань для практичних занять

Тема заняття та перелік питань	Кількість годин	
	для денної форми	для заочної форми
Практичне заняття 1. Стратегії розвитку територій на різних рівнях. 1. Описово-аналітична частина стратегії сталого розвитку території. 2. Складання SWOT-аналізу 3. Визначення цілей та завдань стратегії просторового розвитку території	2	
Практичне заняття 2. Просторове планування в новому адміністративно-територіальному поділі України. 1. Нова ієрархія планування. 2. Основні складові регіонального планування території.	2	1
Практичне заняття 3. Функціональне зонування територій 1. Категорії земель 2. Цільове призначення земель та вид використання 3. Функціональне зонування територій та вимоги до них.	2	1
Практичне заняття 4. Принципи раціонального використання земель 1. Заходи збереження природних ресурсів 2. Створення сприятливих умов для розвитку інфраструктури та поліпшення якості життя населення.	2	1
Практичне заняття 5. Вплив ресурсних обмежень на умови розвитку населених пунктів. 1. Ресурсозберігальні містобудівні заходи. 2. Генеральний план населеного пункту.	2	1

3. <i>Роль генерального плану в управлінні розвитком міст</i>		
Практичне заняття 6. Вихідні дані для розроблення комплексного плану та джерела вихідної інформації для його розроблення. 1. Відомості про об'єкти Державного земельного кадастру; об'єкти нерухомого майна (крім земельних ділянок); речові права на нерухоме майно (включаючи земельні ділянки); обмеження у використанні земель; об'єкти лісового фонду; території та об'єкти природно-заповідного фонду та інші території екомережі; об'єкти Смарагдової мережі; об'єкти водного фонду та водно-болотні угіддя; мінерально-сировинні ресурси; об'єкти всесвітньої спадщини, їх території та буферні зони; пам'ятки культурної спадщини, у тому числі археологічні, їх території та зони охорони; межі та правові режими використання історичних ареалів населених місць; історико-культурні заповідники, історико-культурні заповідні території та їх зони охорони; охоронювані археологічні території, музеї; населення; об'єкти виробничого комплексу; об'єкти виробничого і невиробничого комплексу об'єкти інженерної інфраструктури. 2. Джерела вихідної інформації для розроблення комплексного плану.	2	1
Практичне заняття 7. Проектні рішення комплексного плану 1. Визначення складу угідь. 2. Віднесення земель до відповідних категорій. Межі та правові режими всіх режимоутворюючих об'єктів та всіх обмежень у використанні земель. 3. Параметри територіального розвитку населених пунктів	2	1
Практичне заняття 8. Просторове планування розвитку територій громад під час та після війни: правові аспекти 1. Вимоги до просторового планування громад із введенням в Україні правового режиму воєнного стану 2. Інтегровані та стратегічні підходи в просторовому плануванні в Україні. 3. Оновлення містобудівної документації та наближення її до європейських вимог	2	2
Практичне заняття 9. Санація забудованих земель як інструмент сталого розвитку сільських населених пунктів 1. Основні поняття та сутність санації забудованих земель. 2. Процедура санації забудованих земель у розвинених країнах. 3. Переваги санації забудованих земель.	2	1
Практичне заняття 10. Вплив планування на сталий розвиток населених пунктів 1. Вплив планування на сталий розвиток населених пунктів. 2. Врахування екологічного чинника під час планування розвитку населеного пункту. 3. Урахування економічних і соціальних прав громадян під час проведення планування територій населених пунктів.	2	1

Всього, год	20	10

11. Перелік питань для лабораторних занять

Тема заняття та перелік питань	Кількість годин	
	для денної форми	для заочної форми
Лабораторні заняття не передбачені*		

12. Самостійна робота

Метою самостійної роботи студента є: навчитися користуватися бібліотечними фондами і каталогами, нормативною та навчальною літературою, аналізувати матеріал, порівнювати різні наукові концепції та робити висновки, самостійно вирішувати конкретні задачі з просторового планування території.

Самостійна робота студента є основним засобом оволодіння навчальним матеріалом у час, вільний від аудиторних занять. При вивченні дисципліни «Просторовий розвиток територій» вона забезпечується системою інформаційних і навчально-методичних засобів: підручники, навчальні посібники, довідкова, монографічна і періодична література, будівельні норми (ДБН), стандарти (ДСТУ), тощо, наведені у розділах 17, 18, 19.

Види самостійної роботи студента:

- опрацювання лекційного матеріалу;
- підготовка до практичних занять;
- опрацювання тем курсу, які виносяться на самостійне вивчення, за списками літератури, рекомендованими в робочій програмі навчальної дисципліни;
- підготовка до виконання модульної контрольної роботи (тестування);
- відвідування консультацій (згідно графіку консультацій кафедри);
- підготовка до складання диференційованого заліку за контрольними питаннями

Питання для самостійного вивчення студентами

№ з/п	Перелік питань	Кількість годин	
		для денної форми	для заочної форми
Змістовий модуль 1. Теоретико-методологічні основи просторового планування розвитку територій			
Тема 1. Загальні засади стратегічного планування розвитку територій в Україні			
1.	Стратегія розвитку сільської територіальної громади.	4	4
2.	Стратегія розвитку міської територіальної громади.	4	6
Тема 2. Концепції, теорія та історія просторового планування розвитку територій.			
3.	Основні принципи сталого територіального розвитку	4	4
4.	Концепції просторового планування регіонів: сталого розвитку територій, "міст-садів", компактних міст, поліцентричного розвитку території, функціонального	4	6

	зонування, інфраструктурного розвитку, адаптивного просторового планування.		
Тема 3. Особливості планування просторового розвитку територій в закордонних країнах. Історія, сучасний стан та перспективи розвитку.			
7.	Історія еволюції просторового планування розвитку територій	4	4
8.	Засади Ольборзької Хартії міст Європи	2	4
Тема 4. Законодавча та нормативно-правова база просторового планування в Україні.			
9.	Основні засади Законів України "Про регулювання містобудівної діяльності" та "Про планування і забудову територій"	4	6
10.	Основні міжнародні нормативно-правові документи, які використовуються в Україні для просторового планування	4	4
Тема 5. Соціально-економічні передумови містобудівного розвитку в Україні.			
11.	Соціально-економічна база розвитку населених пунктів.	2	2
12.	Основні вимоги до сільбищної зони	4	4
13.	Основні вимоги до виробничої зони	2	4
Змістовий модуль 2. Просторове планування розвитку території територіальних громад			
Тема 6. Територіальний аспект формування ТГ та їх просторовий розвиток.			
14.	Просторовий розвиток спроможних територіальних громад (СТГ).	4	4
15.	Види кадастрів	4	6
Тема 7. Сучасні тенденції, рекомендації та вдосконалення в просторовому плануванні розвитку територіальних громад			
16.	Зміна цільового призначення земельної ділянки	4	6
17.	Встановлення (зміна) меж населеного пункту	4	4
Тема 8. Роль і значення просторового планування в успішному функціонуванні та розвитку територіальних громад			
18.	Розроблення та затвердження Комплексного плану з метою забезпечення сталого розвитку територіальної громади з додержанням принципу збалансованості державних, громадських та приватних інтересів та з урахуванням концепції інтегрованого розвитку території територіальної громади	4	4
19.	Межі та правові режими використання історичних ареалів населених місць, внесених до Списку історичних населених місць України.	2	2

20.	Території для заповідання, заліснення, ренатуралізації та відновлення торфовищ, водно-болотних, лучних, степових та інших цінних природних екосистем.	2	4
-----	---	---	---

Тема 9. Дослідження та оцінка стану територіальної громади як основа планування її розвитку			
21.	Поняття про стратегічну екологічну оцінку території громади (СЕО)	4	4
22.	Основні поняття інвентаризації земель.	4	6
Тема 10. Залучення громади до процесів просторового планування розвитку територіальних громад			
23.	Порядок проведення громадських слухань щодо розгляду проектів просторового планування	2	4
24.	Типові індикатори розвитку території.	2	2
25	Підготовка до підсумкового диференційованого заліку	4	4
	Разом	80	100

13. Індивідуальні завдання

Індивідуальне завдання з дисципліни «Просторовий розвиток територій» не передбачено планом.

14. Методи навчання

При викладанні дисципліни застосовуються словесні (вербальні), наочні та практичні методи навчання.

Словесні (вербальні) та наочні методи навчання використовуються під час лекцій, практичних занять, індивідуальних та групових консультацій, практичні – при здійсненні студентами самостійної роботи та виконанні індивідуальних завдань.

Під час проведення лекцій та практичних занять використовуються такі словесні (вербальні) методи як розповідь і пояснення.

До числа наочних методів, які застосовуються при викладанні дисципліни, належать: ілюстрація, демонстрація (плакатів, карт) на паперових носіях чи мультимедійним комплексом у стаціонарному чи дистанційному форматі.

15. Методи контролю

Поточний контроль успішності засвоєння студентами навчального матеріалу може здійснюватися шляхом опитування й оцінювання знань студентів під час практичних занять, оцінювання виконання студентами самостійної роботи, проведення і перевірки практичних робіт, в ході індивідуальних співбесід зі студентами під час консультацій. Вибір конкретних форм і методів поточного контролю знань студентів залежить від викладача і доводиться до їхнього відома на першому практичному занятті.

Модульний контроль має на меті перевірку засвоєння студентом певної сукупності знань та вмінь, що формують відповідний модуль. Модульний контроль реалізується шляхом узагальнення результатів поточного контролю знань і проведення спеціальних контрольних заходів (у формі тестування чи написання студентами контрольних робіт), проводиться наприкінці кожного змістового модулю за рахунок аудиторних занять, під час групових консультацій або ж за рахунок часу, відведеного на самостійну роботу студентів. На підставі

результатів модульного контролю здійснюється міжсесійний контроль (атестація) у стаціонарному чи дистанційному форматі.

Підсумковий контроль здійснюється у формі диференційованого заліку.

16. Розподіл балів, які отримують студенти

Схема нарахування балів* для денної форми здобуття освіти з навчальної дисципліни «Просторовий розвиток територій» за видами робіт

Види робіт/контролю	Перелік тем									
	Змістовий модуль 1					Змістовий модуль 2				
	Тема 1	Тема 2	Тема 3	Тема 4	Тема 5	Тема 6	Тема 7	Тема 8	Тема 9	Тема 10
	Практичне заняття									
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Опитування	2	2	2	2		2	2	2	2	
Модульні контрольні роботи(у формі тестування)					2					2
Виконання практичних завдань	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
Виконання завдань само-стійної роботи	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3
Всього за темами	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7
Диференційований залік	30									
Всього за результатами вивчення навчальної дисципліни	100									

*В таблиці вказана максимальна кількість балів, які можна набрати за видами робіт.

Схема нарахування балів* для заочної форми здобуття освіти з навчальної дисципліни «Просторовий розвиток територій» за видами робіт

Види робіт/контролю	Перелік тем									
	Змістовий модуль 1					Змістовий модуль 2				
	<i>Тема 1</i>	<i>Тема 2</i>	<i>Тема 3</i>	<i>Тема 4</i>	<i>Тема 5</i>	<i>Тема 6</i>	<i>Тема 7</i>	<i>Тема 8</i>	<i>Тема 9</i>	<i>Тема 10</i>
	Практичне заняття									
		1		2		3		4		5
Опитування		2		2		2		2		
Модульні контрольні роботи(у формі тестування)									2	
Виконання практичних завдань		2		2		2		2		2
Виконання завдань самостійної роботи	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5
Всього за темами	5	7	7	7	7	7	7	9	7	7
Диференційований залік	30									
Всього за результатами вивчення навчальної дисципліни	100									

*В таблиці вказана максимальна кількість балів, які можна набрати за видами робіт

Шкала та критерії оцінювання відповіді за результатами опитування

Бали для денної форми здобуття освіти	Критерії оцінювання
2	Питання розкрито повністю, що свідчить про відмінне засвоєння матеріалу відповідно вказаних програмних результатів навчання. Студент вільно володіє науково-понятійним апаратом.
1	Механічне відтворення матеріалу з деякими помилками, неточності у використанні науково-понятійного апарату.
0	Відсутність відповіді на теоретичне питання, що не дає можливість оцінити формування компетентностей та отримання програмних результатів навчання у здобувача вищої освіти.

Шкала та критерії оцінювання виконання практичних завдань

Бали для денної форми здобуття освіти	Бали для заочної форми здобуття освіти	Критерії оцінювання
2	2	Виконано завдання практичної роботи в повному обсязі, належним чином оформлено висновки, в яких відображено здатність до практичного застосування отриманих знань.
1	1	Виконано завдання практичної роботи із несуттєвими помилками або не в повному обсязі, оформлено висновки, які частково розкривають практичне завдання.
0	0	Не виконано практичну роботу або виконано із суттєвими помилками.

Шкала та критерії оцінювання виконання завдань самостійної роботи

Бали для денної форми здобуття освіти	Бали для заочної форми здобуття освіти	Критерії оцінювання
3	5	Виконання завдань самостійної роботи здійснене у повному обсязі, не містить помилок, що дає можливість оцінити формування компетентностей та отримання програмних результатів навчання у здобувача вищої освіти на високому рівні.
2	3	Виконання завдань самостійної роботи здійснене у повному обсязі, містить помилки та неточності, що дає можливість оцінити рівень формування компетентностей та отримання програмних результатів навчання у здобувача вищої освіти як достатній.
0	0	Завдання самостійної роботи не виконано та/або результати не відповідають поставленим завданням та/або завдання виконано із суттєвими помилками.

Шкала та критерії оцінювання складання модульних контрольних робіт у формі тестування :

кожна правильна відповідь оцінюється у фіксовану кількість балів ($0,1 \times 20 = 2$);
правильність відповідей перевіряється відповідно до ключа тестів.

**Шкала та критерії оцінювання знань здобувачів вищої освіти
за результатами складання диференційованого заліку у формі тестування**

№	Завдання	Бали	Критерії оцінювання
	Тестування	0-30	Кожна правильна відповідь оцінюється у фіксовану кількість балів ($1 \times 30 = 30$), правильність відповідей перевіряється відповідно до ключа тестів.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
		для екзамену, диференційованого заліку, курсового проекту (роботи), практики
90 – 100	A	відмінно
82-89	B	добре
74-81	C	
64-73	D	задовільно
60-63	E	
35-59	FX	
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Правила модульно-рейтингового оцінювання знань

Загальна трудомісткість дисципліни – 100 балів, із них:
при підсумковому контролі у вигляді заліку до 70 балів студент може отримати впродовж семестру, решта 30 балів припадає на підсумковий контроль.

1. Поточний контроль. Бали, отримані впродовж семестру, за видами навчальної діяльності розподіляються наступним чином:

- робота на практичних, заняттях (усні відповіді, виконання практичних завдань), а в разі їх пропусків з поважної причини – індивідуальні співбесіди на консультаціях за темами відповідних занять 70 балів.

Присутність на лекціях і практичних, не оцінюється в балах. Пропуски занять підлягають обов'язковому відпрацюванню в індивідуальному порядку під час консультацій. Пропущене заняття має бути відпрацьоване впродовж двох наступних тижнів. При тривалій відсутності студента на заняттях з поважної причини встановлюється індивідуальний графік відпрацювання пропусків, але не пізніше початку екзаменаційної сесії.

2. Підсумковий контроль Підсумковим контролем є диференційований залік. Здійснюється відповідно до вимог «Положення про організацію освітнього процесу в Національному університеті «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка».

17. Методичне забезпечення

1. Методичні вказівки до практичних занять з дисципліни «Просторовий розвиток територій» для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти усіх форм навчання. / Укладач: Т.П. Литвиненко. Полтава: Національний університет імені Юрія Кондратюка, 2025. 20 с.

18. Рекомендована література

Базова

1. Навчальний посібник з питань просторового планування для уповноважених органів містобудування та архітектури об'єднаних територіальних громад. (2023) Режим доступу : www.rdpa.regionet.org.ua/sp
2. Литвиненко Т.П. Планування розвитку територій: навч. посібник / Т.П. Литвиненко, В.В.Тимошевський, І.В. Ткаченко. – Полтава: ПолтНТУ, 2017. – 326 с.
<http://reposit.pntu.edu.ua/handle/PoltNTU/4968>
3. Просторове планування розвитку територіальних громад: конспект лекцій. Луцьк : ПП Іванюк В. П., 2024. 83 с.
4. Лабінська Г. Просторове планування в Україні. Навчально-методичний посібник. Львів, 2024. – 52 с.
5. Методичні рекомендації щодо розроблення комплексних планів просторового розвитку території територіальної громади та інших видів містобудівної документації на місцевому рівні - ТОВ “УКРНПЦІВІЛЬБУД” - К.: МІНРЕГІОН УКРАЇНИ, 2021.–230 с.
6. Як розробити комплексний план громади: практичний посібник/ загальна редакція Сергія Кубаха – Київ, 2022. – 140 с.

Допоміжна

1. Tkachenko I., Pavlenko T., Lytvynenko T., Hasenko L., Kupriienko B. (2023). Street and Urban Road Network Geospatial Analysis: Case Study of the Poltava City, Ukraine. *Lecture Notes in Networks and Systems*, 808, 121-132 Scopus https://doi.org/10.1007/978-3-031-46877-3_11
2. Lytvynenko, T., Pavlenko, T., Kliepko, A., & Savchenko, V. (2025). Formation of an agro-ecological network in territories adjacent to borders with unfriendly countries. *Сучасні проблеми Архітектури та Містобудування*, (72), 163–177. <https://doi.org/10.32347/2077-3455.2024.68.163-177> (Категорія Б)
3. Apatenko T., Bezlyubchenko O., Lytvynenko T., Lvovska T. Features of Public Spaces Development in the Context of Shopping Complexes Formation // *Lecture Notes in Civil Engineering*, 2020, 73, 3-11 Scopus https://doi.org/10.1007/978-3-030-42939-3_1
4. Шарий Г.І., Одарюк Т.С., Гасенко Л.В. Історія розвитку землеустрою та земельного кадастру в Україні. – Полтава, Астроя, 2024.312 с.
5. Hasenko L.V., Lytvynenko T.P., Hasenko A.V., Dariienko V.V., Skrynnik I.O. Territorial aspect of forming united territorial communities // *IOP Conference Series: Materials Science and Engineering*, Volume 708, Reliability and Durability of Railway Transport Engineering Structures and Buildings. Kharkiv, Ukraine Scopus <https://doi.org/10.1088/1757-899X/708/1/012010>
6. Pavlenko T., Lytvynenko T., Ivashenko V., Zyhun A. Design Principles for Inclusive Environment of Urban Agrotecreational Eco-complexes // *Lecture Notes in Civil Engineering*, 2022, 181, pp. 535-551 Scopus, https://link.springer.com/chapter/10.1007/978-3-030-85043-2_51
7. Павленко, Т., Литвиненко, Т., Пасічна, Т., Зубричев, О. і Єншуєва, Т. (2025) «Інклюзивний аспект формування розумного міста», *Просторовий розвиток*, (13), с. 148-160. <https://doi.org/10.32347/2786-7269.2025.8.148-160> (Категорія Б)
8. Pavlenko, T., Ryzhova, I., Lytvynenko, T., Zubrychev, O. & Zakharova, S. (2025) The main criteria for evaluating urban areas as barrier-free eco-cities. *Architectural Bulletin of KNUCA*, (34), 163–177. Retrieved from: <https://doi.org/10.32347/2519-8661.2025.29.11-17> (Категорія Б)

9. ДБН Б.2.2-12:2019 Планування і забудова територій - <https://www.minregion.gov.ua/wp-content/uploads/2019/06/B2212-IB.pdf>
10. Постанова Кабінету Міністрів України від 26.05.2021 № 532 «Про затвердження Порядку функціонування національної інфраструктури геопросторових даних» - <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/532-2021-%D0%BF#Text>
11. Постанова Кабінету Міністрів України від 14.09.2021 № 548-2011-п «Про затвердження Порядку проведення експертизи містобудівної документації» - <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/548-2011-%D0%BF#Text>
12. Закон України від 27.05.2021 № 711-IX «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо планування використання земель» - <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/711-20#Text>
13. Закон України від 13.04.2020 № 554-IX «Про національну інфраструктуру геопросторових даних» - <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/554-20#Text>
14. Постанова Кабінету Міністрів України від 01.09.2021 № 926 «Про затвердження Порядку розроблення, оновлення, внесення змін та затвердження містобудівної документації» - <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/926-2021-%D0%BF#Text>
15. Постанова Кабінету Міністрів України від 09.06.2021 № 632 «Про визначення формату електронних документів комплексного плану просторового розвитку території територіальної громади, генерального плану населеного пункту, детального плану території» - <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/632-2021-%D0%BF#Text>
16. Постанова Кабінету Міністрів України від 02.06.2021 № 654 «Про затвердження Класифікації обмежень у використанні земель, що можуть встановлюватися комплексним планом просторового розвитку території» - <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/654-2021-%D0%BF#Text>
17. Постанова Кабінету Міністрів України від 28.07.2021 № 821 «Про внесення змін до деяких актів Кабінету Міністрів України» - <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/821-2021-%D0%BF#Text>
18. Постанова Кабінету Міністрів України від 16 грудня 2020 р. № 1272 «Про затвердження Порядку здійснення моніторингу наслідків виконання документа державного планування для довкілля, у тому числі для здоров'я населення» - <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1272-2020-%D0%BF#Text>
19. Постанова Кабінету Міністрів України від 05.08.2020 № 695-2020-п «Про затвердження Державної стратегії регіонального розвитку на 2021-2027 роки» - <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/695-2020-%D0%BF#Text>
20. Постанова Кабінету Міністрів України від 28.07.2021 р. № 853 «Деякі питання надання субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам на розроблення комплексних планів просторового розвитку територій територіальних громад» - <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/853-2021-%D0%BF#Text>
21. ДБН Б.2.2-3:2012 Склад та зміст історико-архітектурного опорного плану населеного пункту - <https://www.minregion.gov.ua/wp-content/uploads/2017/12/23.1.-DBN-B.2.2-32012.-Sklad-ta-zmist-istoriko-arhitekt.pdf>
22. ДБН Б.2.2-5:2011 Благоустрій територій - <https://www.minregion.gov.ua/wp-content/uploads/2017/12/24.1.-DBN-B.2.2-52011.-Planuvannya-ta-zabudova-mist-sel.pdf>
23. Конвенція про водно-болотні угіддя, що мають міжнародне значення, головним чином як оселища водоплавних птахів https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_031#Text
24. Конвенція ООН про боротьбу з опустелюванням <https://mepr.gov.ua/content/konvenciya-oon-pro-borotbu-z-opustelyuvannyam-u-tih-krainah-shcho-poterpayut-vid-seryoznoi-posuhi-taabo-opustelyuvannya.html>
25. Державна стратегія регіонального розвитку на 2021-2027 роки <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/695-2020-%D0%BF#Text>

26. «Трансформація нашого світу: Порядок денний сталого розвитку на 2030 рік» Резолюція ООН 70/1 від 25.09.2015 р. <https://ips.ligazakon.net/document/MU15167>
27. Європейська ландшафтна конвенція [Електронний ресурс] // Сайт «Ліга-закон». Режим доступу http://search.ligazakon.ua/l_doc2.nsf/link1/MU00247.html.
28. Landschaftsplanung / [mit Beitr. von: Claus Bittner]. Christina von Haaren (Hrsg.). – Stuttgart: UTB, Ulmer, 2004. – 527 S.
29. Heiland, S.: Landschaftsplanung. In: Henckel, D. et al. (Hrsg.): Planen – Bauen – Umwelt. Ein Handbuch. Wiesbaden. 2010. S. 294-300.

19. Інтернет-ресурси

1. Сторінка курсу на платформі Moodle: <https://dist.nupp.edu.ua/course/view.php?id=6786>
2. Бібліотека університету та її депозитарій <http://reposit.nupp.edu.ua> .
3. Державні будівельні норми України <https://dbn.co.ua/>.
4. Земельне законодавство. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://dzk.gov.ua/zemelne-zakonodavstvo/>.
5. Земельний кодекс України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.zakon.rada.gov.ua>.
6. Закон України Про планування і забудову територій [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.zakon.rada.gov.ua>.
7. Про землеустрій: Закон України. [Електронний ресурс]. – Режим дос <https://zakon.help/law/858-IV>.